

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 44.

Lýsingaprisur fyri petittreglun: 30 øyr. á forsiðuni,
20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fíest
avsiðtúr í prísnum.

Tírsdag hin 29. október 1929.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, breivissvarstodum
og skrivstovum. Telf. 143.

3. árg.

Tandlæge BREND
træffes 11—5. Telf. 114.

Stort politisk Møde i Thorshavn.

**Patursson giver Socialdemokratiet Skylden for, at Selvstyrepatriet intet udretter. Socialdemo-
kratiet Repræsentant, M. S. Viðstein, sætter Patursson til Vægs i en kraftig og velholdt
Forsvarstale. Johs. O. Joensen svarer paa Hr. Paturssons Udfald mod Sambandspartiet, der
for Størstedelen godkendes af Patursson.**

Selvstyrepatriets Repræsentan-
ter for Sydstrøme havde, som
omtalt i sidste Nr., indbudt til
politisk Møde i »Sjónleikarhú-
sinum«. Indbydelsen i Bladene
sluttede med, at »Lagtingsmæn-
dene for Sydstrøm, M. S. Við-
stein og Johs. O. Joensen, er
herved indbudte«. Indbydelsen
lød paa en Søndag, uden An-
givelser af Dato, og ingen uden
de særlig indviiede vidste, om
Mødet var offentligt. Men Søn-
dagen bragte atter Besked ved
Plakatopslag om det politiske
Møde, at det skulde afholdes om
Aftenen. Denne Paamindelse om,
at det politiske Møde var om
Aftenen, var ens for de opslaa-
ede Plakaters Vedkommende.

Ellers gjorde Plakaterne Indtryk
af, at Plakatskriverens Hjerne
— Menneskets Hovedbestanddel
— har været noget omtaaget og
saaledes ikke har fungeret rig-
tigt. Hans Opfattelse af den
avertede Indbydelse af andre
Lagtings-Repræsentanter i Syd-
strøm, viser sig at have
været en vanskelig Nød at
knække. Ud fra den Anskuelse,
at samme Plakatskriver har det
for Legemet nødvendige Hoved,
med tilhørende Skæl og Hjerne,
har man ingen Grund til at
tvivle om, at Skallen har været
saa nogenlunde, men Indholdet
i en saadan Tilstand, at dette
ikke kunde virke anderledes.

Paa en af de opslaaede Plaka-
ter stod der nemlig, at »Sam-
bandets Lagtingsmænd for Syd-
strøm ere indbudte«. Nu ved
jo alle normale Mennesker, der
har fulgt med, hvad der skete
ved sidste Lagtingsvalg, at Sam-
bandspartiet kun opnaaede et
Mandat, en Lagtingsmand for
Sydstrøm. Paa en anden i An-
ledning af Mødet opslaaet
Plakat stod der: »Selvstyre-
Lagtingsmænd for Sydstrøm
indbyder til politisk Møde i
»Sjónleikarhúsinum« Kl. 6 i
Aften. De to andre Lagtings-
mænd for Strømme ere indbudte.
Ogsaa her ved man, at normale
færøske Vælgere er vidende om,
at Strømens Lagtingsmænd ikke
tilsammen udgør 5 men 7, og
da Plakaten tydeligt paaminder
thorshavnske Borgere om, at
det er Selvstyrepatriets Lagtings-
mænd for Sydstrøm, der ere
Indbydere til Mødet, er man
ogsaa a jour med, at det her

drejer sig om 3 Lagtingsmænd.
Nu, efter det sedvanlige og
uundgaelige Subtraktions-Sys-
tem, saa skal 3 fra 7 give 4,
men Plakatskriverens Tilstand i
dennes øverste Etage foranledi-
ger, at han faar et helt andet
Facit, nemlig at 3 fra 7 er 2

Om der skulde foreligge endnu
en Udstødelse nemlig af Selvstyre-
patriets Lagtingsmand for Nord-
strøm, K. L. Kristiansen fra
Kvívig, ved vi ikke, men at Hr.
Mikkel Samuelsen, der ogsaa er
Repræsentant for Strøm og er
Medlem af Sambandspartiet, er
udstødt af dette Parti, er der
ingen Grund til at tro. At et
Parti, som t. Eks. Selvstyrepar-
tiets, sætter et Medlem eller flere
ud af Lagtingets Selvstyreparti,
er der vel intet at gøre for, da
Fornuften jo raader efter dens
Tilstand, men at sætte lovligt
valgte Medlemmer ud af Lag-
tinget og fragte de forskellige
Distrikter deres Representati-
onsret, har Selvstyrepatriet hver-
ken Ret eller Magt til —
heldigvis.

Men naar vi sammenstiller de
forskellige Handlinger, der paa
det skriftlige Omraade er udført
af Selvstyrepatriet siden Lagtin-
gets Slutning, og begynder med
at betragte det Opsigelses- og
Udsiddningsbrev, som Hr. J. H.
Poulsen har modtaget fra Lag-
tingets Selvstyreparti, (vi har
nemlig haft Anledning til at se
dette politiske Dokument baade
hvad Papir og Skrift angaar —
uden at tale om Indholdet),
og saa videre læser Indbydelsen
til Mødet i Bladene og slutter
med at studere de opslaaede
Plakater, ja saa maa man sige,
at Selvstyrepatriets Ledelse er
kommet ind i et Virvar. Man
kan ogsaa sige, at Ledelsen er
kommet ind i et nyt Spor, men
om dette Spor fører hurtigt til
Maalet, er et stort Spørgsmaal.
Nu kan det jo ske, at Ledelsen
er angrebet af en Sygdom, der
paa sine Tidspunkter dikterer
dens Handlinger, og man ved
endnu ikke, hvor mange der er
angrebne, om det kun er Ledel-
sen, eller Sygdommen er paaført
hele Partiet. Det vil Tiden vise.

Selvstyre-Repræsentanterne i
Sydstrøms Møde i »Sjónleikar-
húsinum« beviste ogsaa med
fuld Tydelighed, at Partiet
skranter.

Patursson var første Taler og
indledede smukt ved at hyde
Forsamlingen Velkommen. Det
første af sin Tale kom han
meget nemt over, ved at oplæse
en medbragt Fortegnelse over
de forskellige Sager, som Lag-
tinget i Aar havde færdigbe-
handlet og nu var sendt til Re-
gering og Rigsdag. Derefter poli-
miserede han en Del over, at
Valgordningen ikke bibeholdtes
saa uretfærdig, at han og hans
Parti ikke til Stadighed havde
Flertallet og kunde beherske
alle de Sager, som Lagtinget
behandlede, efter utilslørede
Selvstyreprincipper. Valgordnin-
gen er jo saaledes, at der i Hen-
hold til den stedfundne Stem-
meafgivning sikres Mandater i
Lagtinget efter de tiloversblevne
Stemmer til det paagældende
Parti eller Partier. Ved sidste
Valg fik Sambandspartiet 2 saa-
danne Mandater og Socialdemo-
kratiet 1 Mandat.

Lagtingssamlingen i Fjor gav
Anledning til at tro paa et Sam-
arbejde mellem Socialdemo-
kratiet og Selvstyrepatriet, men i
Aar var alt anderledes. Lagtin-
get havde fra Landsnævnet faaet
til Opgave at gennemføre en
Landbolovgivning, saaledes som
foreslaaet blev af den færøske
Landbokommission, da den af-
gav Betænkning i 1911. Men
her skulde man møde Modstand
hos Socialdemokraterne. Lands-
tingsmand Effersøe, som ikke
har nogen moralsk Ret til at
være Lagtingsmand, og det er
et Spørgsmaal, om han har ju-
ridisk Ret hertil, er Medlem af
Lagtingets Landboudvalg, og
hans Interesse gaar jo i Hoved-
sagen ud paa, at intet skal gen-
nemføres, Maurentius Viðstein,
der er Socialdemokraternes Med-
lem af Landboudvalget, indtog
straks alle mulige Forbehold ved
Gennemførelsen af Landbolo-
vene, uden anden Grund, end
at disse var for aristokratiske,
Maurentius Viðstein indtog en
Særstilling i Udvalget og fore-
slog Landbolovene udsatte til
næste Aar. Da Landbolovene,
som han havde arbejdet paa
baade Dag og Nat i længere
Tid, kom til anden Behandling
i Salen, dannede Sambandspar-
tiet og Socialdemokraterne en
fælles Aktion og dræbte Land-
bolovene og ødelagde herved
det store og omfattende Arbejde,
han havde nedlagt i disse Lov-
forslag.

Patursson fortsatte, at det var
indlysende, at han var bleven
træt efter al denne Nattevaagen
for at blive færdig med Land-
bolovene og nu saa disse dræbt
paa en saa hensynsløs Maade,
som aldrig før var brugt i
Lagtinget.

YDUNAR BRYGGJARI GER KUNNUGT:

at vit ongatið hava keypt
tómur fløskur frá born-
um, í tað kann læra
tey at stjæla fløskur,
har tey koma framat;
at vit frá leygardegi 26.
okt. h. á. halda uppá
at selja ól í triggia-
pegla-fløskum (¾ Liter)
og bert selja í hálvum
fløskum ¾ L.);
at vit hava frálíka væl-
smækkandi fruktsaft at
selja í heilum fløskum.

Annars er Ydunar Ól
og Lemonada at selja um
alt Føroyaland og Føroy-
ingar eiga at krevja tað
og harvið stýðja tað, ið
tilgjørt verður í Føroyum.

Socialdemokraterne havde for-
langt, at man tog Haugejorden
og Bondegårdene til at gen-
nemføre en Udstykning, der,
efter deres Beregning, vil kunne
skaffe os 23 Mill. 240.000 Liter
Mælk mere. Her har disse, der
kalder sig Socialdemokrater, vist,
at de ere Kommuniste, Bolche-
wiker, der uden Hensyn til gæl-
dende Bestemmelser forlanger
Jorden frataget dem, der har
denne i Besiddelse. Efter dette
Bolchewik-Forslag fra vore So-
cialdemokrater, mener man at
kunne øge Jordens Ydelse med
ca. 28 Mill. Kroner. Det er helt
meningsløst at foreslaa saa store
Reformer paa dette Omraade,
da Haugen, som den nu ligger,
giver 1¼ Mill. Kroner. Under
Sagen om Salg af Aalekærsgaard
kommer Socialdemokraterne
med Forslag om Oprettelse af
en Jordfond, og faar endda For-
slaget vedtaget, hvorimod det
naturlige var, at Pengene for
Aalekærsgaard gik til Udgrav-
ning i Kirkebo, saaledes som
han havde fremsat Forslag om.
Men Socialdemokraterne i Dan-
mark vil aldrig gaa med til
dette Forslag fra de færøske
Socialdemokrater.

De 2 Socialdemokrater, der
siddet i Lagtinget, ere herske-
lystne og magtsyge. De kan
intet udrette alene, og i Stedet
for at lære sig god Tingskik de
første Aar, begynder de at rejse
Krav og forlange disse gennem-
førte. Ogsaa ved Udmænnelse af
Mænd til Tilhidshverv blander
de sig ind i og forlanger, at den
og den skal vælges til de be-
stemte Hverv, ellers modsætter
de sig, at alt gaar som vi ønsker.
Og de holder Ord. Forsamlin-
gen kan nok forstaa, at der ikke
kan udrettes noget i Lagtinget
under de nuværende Forhold.
Da Lagtingssamlingen sluttede,
satte vi J. H. Poulsen fra Sko-
pen ud af vort Parti, fordi han
har udtalt, at Færøerne er en
Del af det danske Rige. Dette
maa ingen Selvstyremænd vedgaa.

Efter dette tomme 2 Timers
Foredrag om Lagtingsarbejdet,
suppleret med utidige Angreb

I VÅR var, á hesum stað,
sett fram ein atfinning
til okkara telefonverk. Atfin-
ningin um tað mundið rakk
mest tveimum aðalvansum við
tí lag, ið telefonverkið var skip-
að, bæði viðvíkandi telefonfel-
agaprísi og tær vánaligu kring-
umstøður til at gerast felagi,
vegna tess at vextarborðið á
hóusstöðini var óviltið.

Ímillum ymis uppskott frá
»Landsnevnd Føroya Løtings«
— sum var telefonnevnd mill-
um tingseturnar í fjør — var
eisini skotið uppá at fáa tilvæg-
ar nýtt vextarborð á støðuni í
Havn. Telefonnevndin á tingi
í ár tók eisini — einmælt —
undir við hesum uppskoti. Tó
hefur hvorki Landsnevnd ella
telefonnevnd funnið nógmiklar
grundir til at seta fram uppsk-
ott um at seta niður telefon-
felagaprís.

Henda síðan á tí atfinning, ið
vit gjørdur í vár, hefur ikki í
ár borið nakran ávøkstur. Men
vónandi vil tað samarbeiði — á
demokratiskum botni — sum
væntast at verða millum allar
flokknar á tingi næsta ár,
verða ført fyrri at fáa í lag, at
telefonfelagaprísurin verður sett-
ur niður ein hóskandi mun.

Um dagirnar fingur vit send-
andi ein elubita av tí tráði, ið
nýttur verður til telefonfelagar.
Saman við honum fylgdi spurn-
ingurin: »Hví slitaði telefon-
tráðurin?«

At telefontráður slitnar hjá
telefonfogum, er nú ikki so
sjáldsamt, tí veduriagið er so
hart í Føroyum. Men hesin
spurningur, ið fylgdi við elu-
bitanum, var ikki reistur, tí
natúrkreftirnar høvdu slitið tele-
fontráðin. Nú sigst tað jú, at
eitt lúgvur og annað brýtur, eitt
løstar og annað slitir, men
harðført kundi tað ikki sigast
at verið tað náttina. At døma
eftir tí útsjónd, sum hesin tele-
fontráður hevði, ið vit fingur
sendandi, kundi hann verið
døttin sundir. Tí hann var illa
tærdur og gravrastaður.

Hetta má sigast at vera heilt
skilaleyst, at telefonfelagar fyrst
skulu rinda telefonina í dyra
dóma, og so fáa sambandið
slitið av berum gáaloysni, ella
eisini tí órokjuskapi við tele-
fonverkinum, at træðir verða hang-
andi uppi, til teir detta niður,
sundirteirir av rusti.

Fyrst høgt telefonfelagagjald,
og so skal tráðurin detta niður
av rusti.

Hetta er óskil við lít.